

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

ויקרא אל משה וידבר למה הקדים קריאה לדיבור לימדה תורה דרך ארץ שלא יאמר אדם דבר לחבירו אלא אם כן קורהו וכו' : תלמוד בבלי מסכת יומא דף ד':

ויקרא אל משה וידבר אליו, מאוהל מועד לאמור. פי' השפת אמת, זצ"ל הקול אשר נשמע להצדיק בעת שהוא לבדו, הוא אליו לבד, ולא לאמור לאחרים, מאוהל מועד, הקול אשר נשמע להצדיק בעת שהוא בתוך קהל ועדה, הוא לאמור לאחרים, והבן: ספר שיח שרפי קודש

אדם כי יקריב מכם קרבן לה', ולא כתיב אדם מכם כי יקריב וזה מורה על הבא להקריב קרבן לה' שלא ירצה בהתנשאות להיות גבוה מחבירו רק להכניס עצמו להיות בשוה עם כל ישראל: ספר מי השילוח

ושחט אותו על ירך המזבח צפונה לפני ד'. אמר הר"ר העניך מאלכסנדר זי"ע, פסוק זה שאנו אומרים קודם התפלה, היינו שצריך לשחוט היצה"ר בג' דברים. א'. הוא ירך היינו תאות זנות. ב', מזבח הוא תאות אכילה. שאכילה במקום קרבן ושלחן במקום המזבח כידוע. ג', צפונה הוא תאוות ממון כמחז"ל (ב"ב כ"ה ע"ב) הרוצה להעשיר יצפין, לפני ד' פי' קודם התפלה: ספר שיח שרפי קודש

ונפש כי תחטא כו' * נראה לפרש דאיתא בזוהר הקדוש ונפש כי תחטא שהוא לשון תמיה שהכתוב מתמיה על נפש העליון שיחטא ע"ש הלשון * ויש לפרש גם כן ברמז על נפש צדיק שחטא באיזה חטא קל כחוט השערה שעבר על איזה מדה והנהגה טובה חלילה * כפירוש הזוהר הקדוש שנפש היא מדריגה גדולה * והצדיק הזה הנכשל חלילה באיזה מדה כחוט השערה אזי יחרד לבו בקרבו ותאחז נפשו פלצות ומי יתן ויחרד לב הרשעים העוברים עבירות חמורות כקלות כמו הצדיק הזה אשר הקל שבקלות בעיניו כחמורות ונפשו תאבל עליו ותחרד מאוד כאלו עתה שומע השבועה שהיו משביעין אותו קודם שיצא לאויר העולם כדאיתא בגמרא: ספר נועם אלימלך

ואמר עניני הקרבן כלם לעורר מחשבות המקריב, ולפי המעשה ההוא יקח דמיונותיו בנפשו, הכל כאשר כתבנו כבר (במצוה צ"ה וקט"ז), ועל כן בהרחיק החמץ, שהוא נעשה בשהיה גדולה, מקרבנו יקח דמיון לקנות מדת הזריזות והקלות המהירות במעשה השם ברוך הוא, וכמו שאמרו זכרונם לברכה (אבות פ"ה מ"כ) הוי קל כנשר ורץ כצבי וגבור כארי לעשות וכו'. ונתחיב הענין במנחת היחידים יותר ממנחת הצבור, לפי שהיאוש והעצלה נמצא ביחיד יותר כי הרבים יזהירו זה את זה, ולכן לא תקפיד התורה על זה במנחת הצבור הבאה מזמן לזמן, כגון שתי הלחם של עצרת. אבל בלחם הפנים אף על פי שהוא נקרא גם כן מנחת צבור, מחמת שהיא מנחה תמידית בכל שבת ושבת, תקפיד התורה בה, ונצטוינו גם כן בה שתהיה מצה: ספר החינוך - מצוה קי"ז

כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לד'. הה"ק מקאצק זי"ע אמר בזה"ל נישט פאהריש, נישט היימיש, והבן, (א"ה, נישט פאריש ידוע שלא יעשה שום דבר כמעשה אכר (פאהר) איש כפרי בלי דעת, והרי הוא כמרוחק, וכמו כן לא יהי' היימיש, כמו שאמרו חז"ל חברותא כלפי שמיא מי איכא): ספר שיח שרפי קודש

בעשותה אחת ממצות ה' אשר לא תעשינה. שעשה מצות אך לא בבחי' זו שצריך לעשותה: זרע קודש

בשם החי' הרי"מ זי"ע, עשור הזה כמו עשור דיוה"כ שהוא מטהר ומעמיד בחזרה ביושר, לכן נקרא יוה"כ יומא רבה וכמו כן נקרא שבת הגדול: ספר שיח שרפי קודש - שבת הגדול

משה תיקן להם לישראל היינו שמשה רבע"ה קבע בלבות הישראל שיהיו יכולין לדרוש מהמועד והיינו וידבר משה את מועדי ה' אל בני"ש. היינו שמרע"ה דיבר לתוך לבות בני"ש את המועדות: החי' הרי"מ זי"ע: ס' שש"ק

בשם הר"ר בונים מפרשיסחא זי"ע שהחומרות של חג הפסח אין להם שיעור. שהוא כמו תכשיטי כלה. אשר כל המוסיף תכשיטי' הרי זה משובח. והבן: ספר שיח שרפי קודש – פסח

שבניסן עתידין ישראל ליגאל. והוא, כי מאחר שכבר הוכן החדש ההוא לגאולת האבות, הדין נותן שבו יגאלנו הבנים פעם אחרת. אמרו בניסן נולדו אבות, בניסן נגאלו, ובו עתידין ליגאל: דרשות הר"ן - הדרוש השמיני

הרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע בירר עבור כ"ק זי"ע מקאצק כוס גדול לד' כוסות ואמר לו בזה"ל אתה יש לך מוח גדול ע"כ תקח כוס זה לד' כוסות: ספר שיח שרפי קודש - פסח

בשם הה"ק מקאצק זי"ע, שהי' רגיל לומר תמיד את מאמר חז"ל (פסחים י"א) הוא עצמו מחזיר עליו לשרפו מיכל קאכיל מיני' הנאמר אצל ביעור חמץ. ודבר זה הרמז על היצר הרע. והבן: ספר שיח שרפי קודש - פסח

הה"ק מקאצק זי"ע אמר הנזהר ממשהו חמץ מובטח לו שלא יחטא, אמר שהבטוח שלא יחטא אזי משמרין אותו ממשהו חמץ ולז"א הנזהר: ספר שיח שרפי קודש - פסח

האח, מה יפה וברה: **אם** יש לאדם אח לצרה: **גם** בעת כי עברה המחלה: **אתו** בשמחתו לו חלק ונחלה: (ר' וואלף מסטריקוב): ספר שיח שרפי קודש - חידות ושירים

על התורה ועל העבודה

כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו וגו', קרבן ראשית תקריבו אותם לה' ואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח. פירש"י שתי הלחם של עצרת באים מן השאור וביכורים מן הדבש. ביאור הדברים כי כל אדם יש לו תאוה לכל חמדות העה"ז המכונים בדבש כי כמו שהדבש מתוק לחיך ורבויו מזיק כך כל חמדות העה"ז הם הכרחיים ורבויים מזיק, וזאת העצה היעוצה שישתמש האדם במוכרחות והמותר יחרים. והשאור הוא דוגמא אל היצר הרע כמ"ש ר' אלכסנדרי בתפלתו (ברכות יז.) רצוננו לעשות רצונך אלא ששאור שבעיסה מעכב, וב' אלו הכרחיים למציאות האדם. כ"א לא ישתמש בצרכיו ההכרחיים המכונים בדבש ימות ולא יחיה ולא יהיו אבריו חזקים אף בריאים להטריח במצות ה', ואלמלא היצר הרע לא היה האדם נושא אשה ולא בונה בית ונמצא העולם חרב. וב' אלו קודמים בזמן אל עסק התורה והמצות כי אם לא יאכל תחילה קמח אין תורה, אבל עסק התורה ראשית במחשבה ובמעלה לפי שהשאור והדבש שהזכרנו אין בהם שלימות מצד עצמם לעלות לריח ניחוח לה' אך שהם ראשית והתחלה אל האדם שעל ידם הוא יכול לבא לידי שלימות הנפש: וכו': כלי יקר

הכנה לפסח

אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר כל מקום שאין מכניסין בו כו' ובמה אמרו שתי שורות כו' מקום שמכניסין בו חמץ, הנה ענין בדיקות חמץ מורה שהאדם צריך לברר ולנקות עצמו מכל סיג ופסולת וצריך להסיר ממנו כל נגיעותיו מצד עצמו ולכן נאמר במשנה מקום שמכניסין בו צריך בדיקה אבל מקום שאין מכניסין בו א"צ, היינו באם האדם יודע בעצמו שהוא נקי בזה א"צ לבדוק בזה הדבר כמו שאמרו לידע אינש

דברים נחמדים מספה"ק בית אהרן

בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית. ונוכל לומר. בעשור לחודש יקחו להם. היינו שיקחו את העשור. ומה נקרא עשור אחדות הקדושה של הקב"ה. בעשרה מאמרות נברא העולם והלא במאמר אחד יכול להבראות. וגם יוה"כ נקרא כך בעשור לחודש וצריך להתאחד עם הקב"ה ולא היה זה באפשרי רק ע"י מס"נ שמסרו נפשם ע"י לקיחת השה:

נחזור לענייננו. משכו היינו כשממשיך א"ע מעבודות זרות ומכל הרע שבתוך לבו אזי וקחו לכם ממשיך עליו חיות הקודש מן חי החיים וממשיך עליו כל הטובות והברכות:

אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר כו'. היינו בנר מצוה ותורה אור. כל אחד בודק עד מקום שידו מגעת. ידו היינו שכלו. והשאר מבטלו ובמה. בלבו. מיט איין שטיקעלע הארץ. אין ביעור חמץ אלא שרפה. בהתלהבות לדבקות הבורא ב"ה: ע"כ ספה"ק בית אהרן

ניסן. שמו נודע בשערים, והוא בכתובים במגילת אסתר, ופירושו נודע נקרא ניסן חודש של ניסים נגלים מוגבהים למעלה מן הטבע והשכל, חודש אשר הוא מוכן לניסים משמת ימי בראשית ליל שמורים הוא לה' להוציאם מארץ וכו' הוא הלילה הזה לה' שמורים לכל בני ישראל [שמות י"ב מ"ב] לגאלנו בגאולה העתידה במהרה בימינו, והנה מה שכתבתי לעיל אשר שמות החדשים ודאי היו מקובלים מסיני אבל היה בבחינת תורה שבע"פ, ובבבל ניתנו לכתוב גם בבחינת תורה שבכתב, הנה בשם החודש הזה הראשון לכל חדשי השנה יתכן שפיר נקרא ניסן על שם נס, והנה ידוע מכוונת האריז"ל [ע"ח שער הכללים פי"א] נ"ס כוונתו א-דנ"י מ"ה (כתב ובעל פה, ועוד יתבאר אי"ה: ספר בני ישכר - מאמרי חדש ניסן - מאמר א' אות ז'

בנפשי'. וע"ז מקשי המשנה ובמה אמרו שתי שורות במרתף כי מרתף של יין מורה על ת"ח למה הוא צריך בדיקה ומשני מקום שמכניסין כו' היינו שיש מעמקי הלב ומחשבות שם צריך לבדוק א"ע אף שעל המעשה הוא נקי, ובאיזה הענינים צריך שיהי' הבדיקה מפרש המשנה ב"ש אומרים שתי שורות על פני כל המרתף ובה"א שתי שורות החיצונות שהן העליונות, שתי שורות של חמש, חמש ובזה אמרו ב"ש שתי שורות על פני כל המרתף היינו שצריך לבדוק בכל עשרת הדברות אם הוא נקי, ובה"א שתי שורות החיצונות שהן עליונות, ומר דייק עליונה ולפנים הימנה היינו אנכי וכנגדו לא תרצח, ומר דייק עליונה ולמטה הימנה היינו אנכי ולא יהי' לך, מר דייק אנכי ולא תרצח אנכי היינו שיהי' ד"ת קשורים בלבך, ולא תרצח היינו שלא תחשוב רעת חבירך בלבבך ובאם האדם מבורר בזה הוא סימן שהוא נקי בכל התורה כי תלת נקודין יש והם לאהוב הש"י וכלל ישראל ואת עצמו, וזאת הוא דעת שמואל, ורב אמר אנכי ולא יהי' לך אנכי כמו שנתבאר ולא יהי' לך היינו שלא ילך האדם אחר הנאות גופו ובזה צריך עיקר הבדיקה, ואם האדם נקי בזה הוא ראי' שהוא נקי בכל התורה, והלכה כותיה דשמואל: ספר מי השילוח - מסכת פסחים פרק אור לארבעה עשר

ההוא דאמר דוני דיני אשתכח דמדן אתי דכתיב דן ידין עמו, הנה בהתחלת מסכת זו נמצא בירור בלשון וזה כל המעשיות שמביאה הגמ' זה שאמר כגדי מסנקן וכזנב הלטאה וכנגדו שאמר בוצרין בטהרה ואמר עליו מובטח אני בו שיהי' מורה הוראה בישראל, והסיום מהמסכת הוא ערבי פסחים לא יאכל, היינו ברורין באכילות נגד הפסוק שומר פיו ולשונו שומר מצרה נפשו: ספר מי השילוח - מסכת פסחים פרק אור לארבעה עשר

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - email - CHIZUK@PM.ME
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally in Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #860

לזעי"צ הרה"צ ר' אלחנן יוסף ב"ר שמואל זצ"ל הערצמאן
נלב"ע י"א ניסן תשס"ט
היות שלא הניח אחריו זש"ק הלומד משניות וספריו זכות הוא

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30pm

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.